

עיריית ירושלים
האגף לקידום עסקים

بلدية أورشليم القدس
قسم تطوير الأشغال والأعمال

יוני, 2023

נוהל מתן היתרים להוצאת מתקנים ו/או סחורה מחוץ לבתי עסק

מטרת המסמך:

לקבוע עקרונות וכללים על פיהם יבחנו ויאושרו ההיתרים להוצאת מתקנים במרחב הציבורי.

כללי:

מרחב ציבורי הינו כל מרחב שהוא בבעלות ציבורית ו/או בייעוד קרקע ציבורי ו/או מוגדר בזיקת הנאה לציבור. טובת הכלל מהווה שיקול מכריע בשימוש, בתפקוד, ובחזות המרחב הציבורי, ובתוך כך הותרת הוצאת מתקנים וסחורות מחוץ לבתי עסק. משכך, הוצאת מתקנים במרחבים ציבוריים חייבת בהיתר מטעם האגף לקידום עסקים, שתשקול את הבקשה תוך יצירת איזון בין טובת הכלל לבין הרצון לקדם עסקים ברחבי העיר.

עקרונות מובילים:

1. שמירת חזות העיר – ניקיון העיר, אסתטיות העיר
2. שמירת המרחב הציבורי לטובת צרכי הציבור הרחב, כגון: נראות המרחב העסקי והציבורי, שימושים של הציבור במרחב הציבורי.
3. שמירה על הנגישות.
4. שמירה על מרחב הליכתיות מזמין הנותן מקום למרחב שוטטות אטרקטיבי אשר מאפשר יצירת אינטראקציות וחיבורים במרחב.
5. שמירה על בטיחות המרחב כולו (מעבר מתאים לרכבי ביטחון כדוגמת כבאית, אמבולנס, רכב משטרה) וכן כדוגמת מניעת צפיפות יתר במרחב ההליכתיות.
6. הוצאת הסחורה מבתי העסק אשר תותר תהיה בצמידות לבית העסק על גבי מתקנים ניידים ובסוף יום העבודה תוחזר למרחב הפרטי.
7. שמירת האיזון בין צרכי הציבור הרחב לבין מתן מענים אשר יאפשרו את החיים העסקיים בעיר.
8. שמירה על תחרות מסחרית הוגנת בין בתי עסק, תוך התחשבות בשיוך לאזורים בעלי מאפיינים דומים, אזורים גאוגרפיים וסגמנטים.
9. ההיתר להצבת מתקנים הינו זמני ואין בעל העסק יכול להסתמך כי ההיתר יוארך בשנים הבאות. במקרים של שדרוג פיזי זה או אחר במרחב העסקי רשאית הרשות לפרסם נוהל נפרד לאותו מרחב אשר יהיה מחייב מרגע השדרוג.

עיריית ירושלים
האגף לקידום עסקים

بلدية أورشليم القدس
قسم تطوير الأشغال والأعمال

חלוקה לאזורים גאוגרפיים :

1. קיימת הבחנה בין תחום העיר ההיסטורית, כדוגמת: מרכז העיר, הרובע היהודי, דרך בית לחם, עמק רפאים, בקעה, עין כרם ועוד, לבין המרכזים המסחריים בשכונות העיר ובין אזורים לשימושים מעורבים - תעשייה ומסחר:

א. תחום העיר ההיסטורית – מאופיינים כאזורים העסקיים, התיירותיים והרגישים סביבתית ולכן חלה מדיניות שמרנית יותר.

משכך, לא יינתן היתר להוצאת מתקנים מחוץ לבית העסק.

עם זאת, ניתן להוציא היתר בהתאם לחוק העזר שמירת הסדר והניקיון המאפשרת הצבת כיסאות, שולחנות, שמשיות וכן אלמנטים נוספים (ראה פירוט בהמשך) הנדרשים למתחם ההושבה, וזאת בהתאם למפרט אדריכל העיר והנחיותיו.

רשימת אלמנטים נוספים:

מאווררים בקיץ, טפטפות בחצר בית העסק, תנורי חימום בחורף וכן גידור מרחב העסק על ידי ערוגות פרחים (האחרון בכפוף לאישור אדריכל העיר).

בעת קבלת האישור בגין אלמנטים נוספים אלו, על בית העסק לחתום על מסמך התחייבות רלוונטי שנוסח על ידי המחלקה המשפטית (ראה נספח א') וכן עליו לספק אישור בודק חשמל על חיבורי המתקנים החשמליים אשר מוצבים ברחוב.

מיצגי אומנות - ניתן לבקש היתר בגין מיצגי אמנות של חנויות/גלריות אמנות כדוגמת אלו הקיימים ברחוב יואל משה סלומון, וזאת בכפוף לכך שמדובר במיצגי אמנות בלבד אשר תורמים לנראות המרחב הציבורי ומוסיפים לחוויית השוטטות. אישור מסוג זה יינתן במסגרת ועדה ייעודית בראשות מנהל האגף לקידום עסקים, נציגת המחלקה לאומנות באגף תרבות ובשיתוף הייעוץ המשפטי.

מתקנים להוצאת פרחים – ניתן יהיה להגיש בקשה להוצאת היתר בכפוף להצגת הדמיה/תמונת המחשה של מתקן ההצבה.

מקררים שוכבים במרכולים/קיוסקים-

עיריית ירושלים
האגף לקידום עסקים

بلدية أورشليم القدس
قسم تطوير الأشغال والأعمال

בעסקים בהם ניתן בעבר היתר להוצאת מקררים והעסק קיים מעל 3 שנים במצב הקיים, יוארך ההיתר ובתנאי שיש שמירה על מעבר נגיש ובטיחותי ובתנאי שבית העסק עומד בכל דרישות הרישוי והשילוט.
עם העברת בעלות או שינוי מהות העסק לא יחודש ההיתר.

הצבת כיסאות ושולחנות ברובע היהודי בתקופת הסליחות-

בתקופת הסליחות יוגבל ההיתר להוצאת כיסאות ושולחנות ברובע היהודי לשעה 23:00 בכל יום.

מתן היתרים יותנה בחזית עסק תקינה (חלונות ראוה) ובשילוט תקין - במידה וחזית העסק אינה תקינה, ייבנה מתווה מוסכם עם בעל העסק על תקופת מעבר לשדרוג חזית בית העסק. ההיתר יינתן לתקופה של עד 6 חודשים. בתום תקופת ההיתר, תבחן הבקשה בשנית בהתאם להתקדמות בעל העסק.

מלבד האמור לעיל לא יאושרו מתקנים נוספים בעיר ההיסטורית.

יובהר כי מתקני כספומט יהיו תמיד בחזית העסק ובתוך השטח הפרטי ולא יוצבו במרחב הציבורי.

ב. מרכזים מסחריים בשכונות –

- בכפוף לעקרונות המובילים, אין הוצאת מתקנים מחוץ לבתי העסק, למעט:
1. בבתי אוכל תתאפשר הוצאת שולחנות וכסאות ואלמנטים נלווים לשטח ההושבה כאמור לעיל.
 2. הוצאת מתקנים למכירת מזון ומשקאות כגון: מקררים שוכבים לארטיקים וגלידות, מקררים לאחסון משקאות קרים אשר לא עולים על גובה מקרר שוכב ובצמידות לחזית בית העסק. בקשות להצבת שולחנות לתצוגת עוגות וחלות בימי שישי ייבחנו פרטנית (בהתאם לתנאים במרחב ושמירה על תנאי תברואה נאותים) ויוטנו בהסכמת בתי העסק השכנים.
 3. הוצאת ירקות ופירות בחנויות לממכר פירות וירקות ובמרכולים – תותר הוצאת מתקן בשורה אחת בלבד שלא תעלה על 60 ס"מ ובצמידות לחזית בית העסק.
- במקומות בהם קיים מרחב להצבת הפירות והירקות אשר אינו חלק ממעבר המדרכה הקיים ניתן יהיה לאשר מתקני פירות וירקות בעומק העולה על שורה אחת ובצמידות לחזית בית העסק. בעסקים בהם ניתן היתר בעבר להוצאת מתקן פירות וירקות העולה על שורה אחת של תצוגה והעסק קיים מעל 3 שנים במצב הקיים, יוארך ההיתר ובתנאי שיש שמירה על מעבר נגיש ובטיחותי ובתנאי שבית העסק עומד בכל דרישות הרישוי והשילוט.

עיריית ירושלים
האגף לקידום עסקים

بلدية أورشليم القدس
قسم تطوير الأشغال والأعمال

עם העברת בעלות בבית העסק תוגבל הוצאת הפירות וירקות לשורת תצוגה אחת ובצמידות לחזית בית העסק.:-

יובהר כי לא תתאפשר הצבת משטחים של פירות וירקות במרחב הציבורי, אלא אם לצורך פריקה וטעינה בלבד לפרק זמן סביר.

4. עגלות סופר - עמדה לעגלות סופר לא תאושר במרחב הציבורי ובשטח מדרכת הליכה.

במקרים בהם קיימת הצבה בפועל מחוץ לבית העסק (אך לא במרחב המדרכה הרגיל) לתקופה העולה על 3 שנים ממועד עדכון מסמך זה (מאי 2023), ייבחן מתן ההיתר על ידי האגף לקידום עסקים ובתנאי שהעגלות ממוקמות בצמידות לקיר חיצוני של בית העסק ושאינו בחזיתו. עם העברת בעלות או שינוי מהות העסק לא יחודש ההיתר.

5. הוצאת מתקן למכירת פרחים - תותר הוצאת מתקן בשורה אחת בלבד שלא תעלה על 60 ס"מ ובצמידות לחזית בית העסק.

במקומות בהם קיים מרחב להצבת הפרחים אשר אינו חלק ממעבר המדרכה הקיים ניתן יהיה לאשר מתקן פרחים בעומק העולה על שורה אחת ובצמידות לחזית בית העסק.:- בעסקים בהם ניתן היתר בעבר להוצאת מתקן פרחים העולה על שורה אחת של תצוגה והעסק קיים מעל 3 שנים במצב הקיים, יוארך ההיתר ובתנאי שיש שמירה על מעבר נגיש ובטיחותי ובתנאי שבית העסק עומד בכל דרישות הרישוי והשילוט.

עם העברת בעלות בבית העסק תוגבל הוצאת הפרחים לשורת תצוגה אחת.

6. הצבת בנקט/כספומט תתאפשר בתוך שטח בית העסק בלבד ועל חזית החלון אשר פונה לרחוב ללא כל בליטה למרחב הציבורי.

7. ככלל, הוצאת המתקנים תתבצע בצמידות לבית העסק ותוכנס לעסק בסוף כל יום עבודה, לרבות הקונסטרוקציה.

8. אין להציב ארון אחסון קבוע (לרבות ארגז ראווה) במרחב הציבורי מכל סוג שהוא. אותם עסקים קיימים בעלי ארונות קבועים יחויבו לפרק את הקונסטרוקציה ולהחזיר את המצב לקדמותו בטווח של 24 חודשים.

9. במרכזים מסחריים בהם קיימת מדיניות הוצאת מתקנים ייעודית, תוכן התוכנית הייעודית תהיה מחייבת ויש לפעול לפיה, מדיניות זאת תפורסם בנפרד באתר העירוני.

10. **במרכזים מסחריים המשודרגים באמצעות פרויקט שדרוג המרכזים המסחריים אותו מוביל האגף לקידום עסקים** תוכן תוכנית ייעודית עם כללים ייחודיים למרכז ששודרג ויש לפעול לפיה. בכל מקרה לא תתאפשר הוצאת מתקנים מעבר לאמור לעיל.

עיריית ירושלים
האגף לקידום עסקים

بلدية أورشليم القدس
قسم تطوير الأشغال والأعمال

לשם עיון בתוכניות הצבת מתקנים במרכזים ששודרגו יש להיכנס ללינק הקיים בנפרד באתר העירוני.

ג. **אזורי מסחר ותעשייה: תלפיות וגבעת שאול** – בשל המורכבות והתחדשות האזורים הללו, נכון להיום יש לנהוג באזורים אלה בהתאם להמלצותינו לשכונות העיר. יובהר כי אזורים מתחדשים/ חדשים יפעלו במתכונת זהה לזה של מרכז העיר.

ד. **שווקים:**

מחנה יהודה - תתאפשר הוצאת סחורה בגבולות הפודסט הקיים בחזית בית העסק בלבד. **גאולה, בוכרים והעיר העתיקה** - הוצאת סחורה תתאפשר רק בגבולות הפודסט. בשווקים בהם אין פודסט – יינתן היתר להוצאת סחורה במסגרת שמירה על מעבר נגיש המאפשר מעבר של רכב ביטחון. בכל מקרה לא יפחת גודל המעבר הקיים מ- 2.2 מטרים.

ה. **קניונים** – על פי מדיניות הנהלת הקניון ובכפוף לדרישות רישוי הקיימות.

2. **הבחנה בין השוטף/ ימים רגילים לבין עונתיות שלפני החגים:**

בתקופת החגים וכן, טרם פתיחת שנת הלימודים, תתאפשר הוצאת שולחנות מבתי עסק המוכרים סחורה הקשורה לחג ובתנאי שהשולחן לא יחרוג מעבר ל- 60 ס"מ וכן בתנאי שזאת מהות פעילותם במשך כל ימות השנה בתקופות שיפורטו להלן:

הערה: כל בקשה תיבחן לגופה והאגף רשאי לתת רישיון, לסרב, לבטלו, להתנותו בתנאים, להוסיף עליו ולשנותו

א. **ראש השנה** – שבוע לפני תחילת החג ועד לחג עצמו למכירה של כרטיסי ברכה ומתנות לחג/ כלי בית/ תמרוקים/ ספרים.

ב. **סוכות** – מצאת יום הכיפורים ועד לערב חג הסוכות למכירת סוכות, סכך וקישוטים לסוכה.

ג. **חנוכה** – שבוע לפני תחילת החג ועד לנר שמיני של חנוכה. תתאפשר מכירת חנוכיות, שמן ונרות.

ד. **פורים** – מראש חודש ועד חג הפורים. תתאפשר מכירת תחפושות ואביזרים לתחפושות בלבד.

ה. **פסח** – שבוע וחצי לפני ערב פסח תתאפשר מכירת מתנות לחג/ כלי בית/ תמרוקים/ ספרים.

ו. **יום העצמאות** - תתאפשר הוצאת שולחן למכירת ציוד שמחה; פטישים, דגלים וכדו' - עד 3 ימים.

ז. **עיד אלפטר** – במהלך חודש רמדאן 31 ימי החג

ח. **עיד אלאדחא** – יום לפני החג 41 ימי החג

עיריית ירושלים
האגף לקידום עסקים

بلدية أورشليم القدس
قسم تطوير الأشغال والأعمال

ט. שבוע הספר – המדובר באירוע ארצי המתקיים אחת לשנה.

1. חנויות ספרים ברחוב המבקשות להוציא שלחנות על המדרכה בחזית בית העסק - ניתן לאשר לאורך ובצמידות לחזית בתי העסק ובתנאי שבמדרכות יישאר רוחב של 1.3 מ' לפחות לטובת הולכי רגל.

2. חנויות ספרים במרכזים מסחריים (כגון: רמת אשכול, רמת בית הכרם ובמרכזים מסחריים בהם קיימת רחבה גדולה) - ניתן לאפשר יותר משני שולחנות ו/או הצבת שולחנות במבנה של "ח" ברחבה של המרכז המסחרי ובתנאי שאינם גורמים להפרעה לציבור והדבר מאושר על ידי הנהלת המרכז המסחרי.

תקופת ההיתר תהיה לכל הפחות לתקופת יריד הספרים. ניתן להאריך את ההיתר לתקופה של עד 3 שבועות (כולל זמן היריד) וזאת בתנאי שמנהלת העסקים באזור בחנה כי קיימת הסכמה של העסקים השכנים בערך המוסף של הארכת ההיתר.

י. פתיחת שנת הלימודים – שבועיים לפני פתיחת שנת הלימודים ועד ה - 1 לספטמבר, תתאפשר מכירת ציוד לבית הספר.

יא. חג האהבה יהודי ולועזי / שבועות – יתאפשר הוצאת שולחן למכירת מתנות, לרבות ספרים וזאת משלושה ימים לפני ציון היום ועד אותו היום.

3. חנוכת עסק / חגיגות יום הולדת לעסק (חד יומי) –

יינתן היתר נקודתי להוצאת מתקנים לצורך ציון האירוע ובכפוף לשמירה על המדיניות הקיימת בנוגע לשמירה על נגישות ובטיחות המעברים.

4. בקשות חריגות יידונו בוועדת חריגים הכוללת את מנהל אגף קידום עסקים (או מי מטעמו אשר הוסמך מראש ובכתב), נציג התביעה העירונית, אדריכל העיר.

יובהר כי כל היתר להוצאת מתקנים יהיה תלוי בבחינה של מספר קריטריונים:

א. פתיחת בקשה לרישיון עסק.

ב. היתכנות ממשית לקבלת רישיון.

ג. אישור אדריכלי להצבת המתקנים (במקרים בהם יש צורך בלבד).

עיריית ירושלים
האגף לקידום עסקים

بلدية أورشليم القدس
قسم تطوير الأشغال والأعمال

- ד. היענות מהירה ויעילה לדרישות גורמי הרישוי השונים ולשביעות רצונם.
- ה. היעדר תלונות ציבור אובייקטיביות
- ו. שמירה על מעבר נגיש
- ז. היעדר תלונות מהפיקוח העירוני בגין הצבת מתקנים בניגוד לתנאי ההיתר, ככל שניתן בעבר.
- ח. תשלום אגרה (ככל שנדרש).